

Til: Kommuner
Fylkeskommuner
Fylkesmenn

Rundskriv: 01/2015
Dato: 1.1.2015
Saksnr: 14-01860

STATSBUDSJETTET ÅR 2015 – KAP. 821, POST 60

INTEGRERINGSTILSKUDD FOR ÅR-1 OG ÅR 2-5 I 2015

Av spesiell interesse for

- flyktningkontor
- sosialetat
- økonomikontor/kommunekasserer

1. Innledning

Kommunene mottar over statsbudsjettets kap. 821, post 60 integreringstilskudd ved bosetting av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag, samt personer i familieinnvandring med disse.

Rundskrivet gir informasjon om regler for tildeling av integreringstilskudd til landets kommuner.

Rundskrivet inneholder:

2. Generelt om integreringstilskudd
3. Tilskuddsbeløp i 2015
4. Integreringstilskudd År-1
5. Integreringstilskudd År 2-5
6. Barnehagetilskudd, engangstilskudd for barn i alderen 0-5 år
7. Ekstra engangstilskudd for personer over 60 år ved bosetting
8. Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger
9. Ekstratilskudd for personer med alvorlige, kjente funksjonshemminger og atferdsvansker
10. Deling av tilskudd mellom kommuner ved flytting
11. Tilskudd ved tilbakevending eller reise fra landet av andre grunner
12. Tilbakevendte som kommer tilbake til Norge
13. Spesielle spørsmål vedrørende integreringstilskudd
14. Viktige datoer i 2015

Tilskuddsbeløpet er økt til kr 696 200 over 5 år for voksne, kr 696 200 over 5 år for barn under 18 år, kr 746 200 over 5 år for enslige voksne, og til kr 696 200 over 5 år for enslige mindreårige (se pkt. 3 for mer informasjon). Personer som får vedtak om familieinnvandring med en person som har opphold på humanitært grunnlag utløser integreringstilskudd i 3 år.

Rundskrivet og vedleggene finnes også på vår hjemmeside: www.imdi.no under punktet Tilskudd og rundskriv.

Spørsmål vedrørende integreringstilskudd kan rettes til:

Jasminka Walaker	tlf. 94 13 12 03
Pierre O. Omedikonga	tlf. 41 56 49 59
Veslemøy Standnes	tlf. 97 00 29 40

2. Generelt om integreringstilskudd

2.1 Målgruppe

Integreringstilskudd utbetales for personer som har fått beskyttelse med flyktningstatus i Norge, personer som har fått oppholdstillatelse på humanitært grunnlag etter utlendingsloven på grunnlag av søknad om asyl og personer som har fått kollektiv beskyttelse i en massefluktsituasjon, samt overføringsflyktninger med innreisetillatelse. I tillegg kommer familieinnvandring med disse gruppene, både de som kommer til Norge samtidig med hovedperson og de som får familieinnvandring på et senere tidspunkt.

I enkelte tilfeller og når særlige grunner taler for det, kan integreringstilskudd utbetales for personer som bosettes fra mottak selv om de ikke har oppholdstillatelse på grunnlag av søknad om asyl, er overføringsflyktninger eller har fått innvilget kollektiv beskyttelse. En forutsetning for utbetalingen er at personen det gjelder bosettes etter avtale med kommunen.

2.2 Tildelingsregler og formålet med integreringstilskuddsordningen

Integreringstilskuddsordningen omfatter tilskudd for År-1, tilskudd for År 2-5, ekstra engangstilskudd for personer over 60 år, ekstra engangstilskudd for barn 0-5 år (barnehagetilskudd) og ekstratilskudd for personer med alvorlige og kjente funksjonshemminger og atferdsvansker (se eget rundskriv, IMDi 02/2015).

Integreringstilskuddet skal dekke kommunenes gjennomsnittlige utgifter ved bosetting og integrering i bosettingsåret og de fire neste årene. Tildelingskriteriene er knyttet til objektive og kontrollerbare kriterier som er omtalt i dette rundskrivet. Sammen med bl.a. tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (kap. 822, post 60), skal tilskuddet finansiere kommunenes gjennomsnittlige utgifter til introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere. Integreringstilskuddet skal dekke kommunenes gjennomsnittlige utgifter i bosettingsåret og de fire påfølgende år til bl.a. innvander- og flyktningkontortjenester, bolig- og boligadministrasjonstjenester, sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering, arbeidstrening, sosialkontortjenester, sosialhjelp, barneverntjenester, tolketjenester, barnehagetjenester, helsetjenester, kultur- og ungdomstiltak. Tilskuddet blir utbetalt uavhengig av hvilke behov den enkelte flyktningen måtte ha for oppfølging, tiltak og tilrettelegging i kommunen.

Tilskuddet skal bidra til at kommunene gjennomfører et planmessig og aktivt bosettings- og integreringsarbeid, med sikte på at de bosatte skal komme ut i jobb og klare seg selv.

2.3 Rapportering og kartlegging

Kommunene skal ikke legge frem særskilt regnskap og rapport. Unntak fra dette er det høyeste ekstratilskuddet Tilskudd 2, ved bosetting av personer med funksjonshemminger mv, jf. eget rundskriv.

Det gjennomføres årlig en kartlegging av de kommunale utgiftene til bosetting og integrering av flyktninger. Kartleggingen gjennomføres av et beregningsutvalg der både staten og kommunesektoren er representert.

2.4 Kontroll og klageadgang

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet og Riksrevisjonen kan iverksette kontroll med at midlene nyttes etter forutsetningene, jf. Bevilgningsreglementet § 10 annet ledd og riksrevisjonslovens § 12 tredje ledd.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratets tildeling av integreringstilskudd og eventuelt krav om tilbakebetaling av tilskudd, er ikke å regne som enkeltvedtak i henhold til definisjonen i forvaltningsloven (fvl) § 2, første ledd, bokstav b. Kommunene har derfor ikke klageadgang på Integrerings- og mangfoldsdirektoratets vedtak om tildeling eller tilbakebetaling av integreringstilskudd jf. fvl § 3, første ledd og 28.

2.5 Foreldelsesfrist

Den alminnelige foreldelsesfrist er tre år regnet fra den dag da fordringshaveren tidligst har rett til å kreve å få oppfyllelse, eller i forhold til utbetaling av integreringstilskudd, fra det tidspunkt kommunen tidligst har rett til å kreve tilskuddet utbetalt, jf. foreldelsesloven § 2 og 3.

2.6 Alternativ mottaksplassering

Fra 1. juni 2006 forvalter Utlendingsdirektoratet (UDI) en ordning med alternativ mottaksplassering. Reglene for slik plassering er hjemlet i *Samarbeidsrutiner for alternativ mottaksplassering* (UDI/IMDi, 20.6.2006). Økonomiske overføringer til kommunene er hjemlet i UDIs rundskriv RS 2013-013 om alternativ mottaksplassering. UDI utbetaler et forskudd på 4 måneder per person ved inngåelse av avtale. Månedstilskudd blir utbetalt etterskuddsvis hvert tertial. Spørsmål vedrørende alternativ mottaksplassering kan rettes til UDIs regionkontorer.

3. Tilskuddsbeløp i 2015

Alle kommunene får tilskudd etter samme satsstruktur og nivå. Kommunene får et høyere År-1 tilskudd for enslige voksne. Stortinget har fastsatt følgende satser for tilskudd i 2015:

Integreringstilskudd

<u>Bosettingsår</u>	<u>Sats</u>
År-1 (2015)	kr 182 000 (voksne)* kr 182 000 (barn)* kr 232 000 (enslige voksne) kr 182 000 (enslige mindreårige)
År-2 (2014)	kr 210 000
År-3 (2013)	kr 152 000
År-4 (2012)	kr 82 200
År-5 (2011)	kr 70 000

* Personer regnes som voksne fra og med det året de fyller 18 år

Barnehagetilskudd kr 24 400 (engangstilskudd)

Eldretilskudd kr 157 500 (engangstilskudd)

Særskilt tilskudd for enslig mindreårig kr 191 300

Tilskudd ved bosetting av personer med alvorlige, kjente funksjonshemninger og/eller adferdsvansker

Tilskudd 1:	kr 175 900 (engangstilskudd)
Tilskudd 2:	Inntil kr 1 080 000 i inntil 5 år

4. Integreringstilskudd År-1

Med År-1 menes:

- År for første bosetting av asylsøkere som har fått oppholdstillatelse.
- Enkelte asylsøkere kan av spesielle grunner få alternativ mottaksplass før oppholdstillatelse er gitt. I slike tilfeller er det året for førstegangs oppholdstillatelse som regnes som År-1.
- Første bosettingsår for personer som før de ankommer landet har fått familieinnvandring med person i Norge som har beskyttelse, er overføringsflyktning eller har oppholdstillatelse på humanitært grunnlag.
- Ved familieinnvandring skjer det i enkelte tilfeller at familien kommer til landet før søknaden om familieinnvandring er innvilget. I slike tilfeller er det året for innvilgelse som gjelder som År-1. Hovedregelen er at søknad om familieinnvandring skal innvilges før familien kommer til Norge.

For personer som får innvilget opphold på humanitært grunnlag eller får beskyttelse, samt for familieinnvandring med disse, er det den seneste av de to datoer for henholdsvis førstegangs bosetting eller førstegangs oppholdstillatelse som er avgjørende for utbetaling av integreringstilskudd År-1.

Integreringstilskudd År-1 utløses etter søknad fra kommunene ved bosetting (ev. etter oppholdstillatelse, se ovenfor). Søknaden sendes IMDi v/tilskuddsansvarlig på eget skjema kalt "År-1 krav" (Vedlegg 1), og skal **ikke** sendes som faktura. Søknadene behandles fortløpende i IMDi. Pengene overføres kommunens bankkonto, samtidig som kommunen mottar et brev med (eventuelt korrigert) liste over personer som har utløst integreringstilskudd.

Ved krav om integreringstilskudd År-1 for familieinnvandring med overføringsflyktninger, personer som har asyl eller personer som har opphold på humanitært grunnlag er det viktig at det også opplyses hvem de gjenforenes med. Dette gjøres ved at herboende (den de gjenforenes med) føres på listen med 0 i beløpsfeltet.

5. Integreringstilskudd År 2-5

Integreringstilskudd År 2-5 omfatter personer som har utløst integreringstilskudd for År-1 i 2011-2014. Tilskuddet utbetales på grunnlag av samkjøring mellom Datasystem for utlendings- og flyktningsaker (DUF) og Det Sentrale Folkeregister (DSF). DUF viser hvem som er registrert bosatt i de enkelte år, mens DSF gir en oversikt over hvor disse personer er registrert bosatt pr. 1.1.2015. En viktig forutsetning for at integreringstilskuddet for en person blir utbetalt til riktig kommune, er at det er sendt melding til folkeregisteret om at personen er bosatt i kommunen.

Den kommune hvor personen er registrert bosatt pr. 1.1.2015 vil få utbetalt integreringstilskudd for 2015.

Det Sentrale Folkeregister (DSF) opererer med både flyttedato og registreringsdato. Det kan derfor forekomme at en person har flyttet i 2014, men at flyttingen først blir registrert i 2015. I slike tilfeller vil fraflyttingskommunen få utbetalt beløpet i terminutbetalingene, siden flyttingen ennå ikke var registrert pr. 1.1.2015. I de tilfeller der det er klart at flyttingen skjedde før årsskiftet, skal fraflyttingskommunen overføre hele integreringstilskuddet for 2015 til tilflyttingskommunen.

Tilskuddet for 2015 blir utbetalt i 4 terminer. En fjerdedel av tilskuddet for personene på listen fra Det Sentrale Folkeregister (DSF) blir utbetalt 16. mars, 17. juni, 15. september og 26. november.

Kommunene mottar et brev ved alle terminutbetalingene. Det vedlegges DSF-lister over de personer som ifølge DSF er bosatt i kommunen. Listene inneholder opplysninger om bosettingsår, land, navn, fødselsnummer, DUF-nummer og første bosettingskommune. Disse listene vil være utgangspunkt for beregning av integreringstilskudd for personer som ble bosatt i 2011, 2012, 2013 og 2014. Kommunene må gjennomgå listene nøye og sende eventuelle korrigeringskrav på vedlagte skjema – Korrigeringskrav År 2-5 (Vedlegg 2).

Korrigeringskravene skal inneholde krav for personer som faktisk er bosatt i kommunen, men som ikke står på DSF-listen. Kommunen skal også rapportere personer som står på DSF-listen, og som kommunen dermed får utbetalt tilskudd for, men som ikke oppholdt seg i kommunen pr. 1.1.2015, enten fordi de har reist ut av landet, er døde eller er ukjente for kommunen.

Har en person flyttet til en annen kommune, er hovedregelen at det ikke er nødvendig å melde fra om dette. Når tilflyttingskommunen sender inn korrigeringskrav for vedkommende person, vil IMDi opplyse hvilken fraflyttingskommune som har mottatt beløpet. De berørte kommuner er deretter ansvarlig for å foreta et økonomisk oppgjør seg imellom, se punkt 10. Deling av tilskudd mellom kommuner ved flytting.

Kommunen skal kontrollere DSF-listene og sende inn eventuelle korrigeringskrav så snart som mulig. Korrigeringskravene vil bli behandlet fortløpende. Kommunene kan ikke regne med å få ferdigbehandlet sine korrigeringskrav i 2015 hvis IMDi mottar dem etter 1. oktober.

6. Barnehagetilskudd, engangstilskudd for barn 0-5 år

Ved bosetting mottar kommunene et engangstilskudd per barn i aldersgruppen 0-5 år som omfattes av integreringstilskuddsordningen. For 2015 vil barn født 1.1.2010 eller senere og som bosettes i kommunen i 2015, utløse tilskuddet. Tilskuddet utbetales samtidig med Integreringstilskudd År-1. Engangstilskuddet utgjør kr 24 400 pr. barn i 2015.

Formålet med tilskuddet er å gjøre kommunene i stand til å gi barn av nyankomne flyktninger et barnehagetilbud når familien skal etablere seg i bosettingskommunen. Tilskuddet skal dekke utgifter til særskilt tilrettelegging for barn av nyankomne flyktninger, som for eksempel utgifter til tospråklige assistenter.

Engangstilskuddet omfatter også barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, se pkt. 13.

7. Ekstra engangstilskudd for personer over 60 år

Det gis et ekstra engangstilskudd på kr 157 500 for personer som har fylt 60 år ved bosetting i 2015. Tilskuddet utbetales samtidig med Integreringstilskudd År-1 for vedkommende.

8. Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger

Kommuner som bosetter enslige mindreårige flyktninger og/eller enslige mindreårige personer med opphold på humanitært grunnlag, mottar i tillegg til det ordinære integreringstilskuddet et særskilt tilskudd for enslige mindreårige.

Vedrørende reglene for særskilt tilskudd for enslige mindreårige flyktninger, viser vi til rundskriv IMDi 03/2015 "Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger".

9. Ekstratilskudd for personer med alvorlige, kjente funksjonshemninger og/eller atferdsvansker

Etter begrunnet søknad kan kommunen tildeles ekstra tilskudd ved bosetting av personer med kjente funksjonshemninger.

For mer informasjon om ekstratilskudd for personer med kjente funksjonshemninger vises det til rundskriv IMDi 02/2015 "Tilskudd ved bosetting av personer med alvorlige, kjente funksjonshemninger og/eller atferdsvansker".

10. Deling av tilskudd mellom kommuner ved flytting

Følgende firedelte ordning gjelder for deling av integreringstilskuddet i flytteåret:

Tabell 10.1

Flytting i tiden	Andel av integreringstilskuddet i flytteåret	
	Fraflyttingskommunen	Tilflyttingskommunen
01.01. - 31.03.	1/8	7/8
01.04. - 30.06.	3/8	5/8
01.07. - 30.09.	5/8	3/8
01.10. - 31.12.	7/8	1/8

Unntak fra ovennevnte regel om firedeling: Dersom en person blir førstegangsbosatt i en kommune i annet halvår 2015 og flytter videre til en ny kommune innen årsskiftet, skal de to kommunene dele integreringstilskuddet for År-1 likt mellom seg.

Dersom flytting skjer innen ett år etter at en person ble førstegangsbosatt og det er utbetalt ekstra engangstilskudd på grunn av at personen er over 60 år og/eller har kjente funksjonshemminger, skal fraflyttingskommunen og tilflyttingskommunen dele tilskuddet mellom seg etter følgende delingsnøkkel:

Tabell 10.2

Flytting etter førstegangs-bosetting	Andel av tilskudd for eldre/funksjonshemmede	
	Fraflyttingskommunen	Tilflyttingskommunen
Innen 3 mnd.	1/8	7/8
Etter 3, innen 6 mnd.	3/8	5/8
Etter 6, innen 9 mnd.	5/8	3/8
Etter 9, innen 12 mnd.	7/8	1/8

Dersom det oppstår tvister om deling av tilskudd mellom kommuner, avgjøres disse av IMDi. I de tilfeller det er uenighet mellom fraflyttingskommune og tilflyttingskommune om hvilken kommune som er ansvarlig bostedskommune i et tidsrom, avgjøres dette av fylkesmannen etter Lov om sosiale tjenester, og IMDi vil legge denne avgjørelsen til grunn for deling av tilskuddet.

11. Tilskudd ved tilbakevending eller reise fra landet av andre grunner

Ved tilbakevending til hjemlandet eller reise fra landet av andre grunner utbetales tilskudd til bosettingskommunen til og med påfølgende termin, deretter stoppes utbetalingen.

12. Tilbakevendte som kommer tilbake til Norge

Dersom en flyktning eller person med opphold på humanitært grunnlag vender tilbake til hjemlandet, vil vedkommende i henhold til utlendingsloven ha mulighet til å komme tilbake til Norge så lenge personen har en gyldig tillatelse. Ved gjeninnreise til Norge innenfor den fastsatte fristen (eller eventuelt på grunnlag av ny oppholdstillatelse), vil kommunen igjen få utbetalt integreringstilskudd. Det vil bli utbetalt integreringstilskudd for den tiden personen reelt er bosatt, men ikke for mer enn totalt 5 år. Totalsummen for 5-årsperioden kan ikke overskrides.

13. Spesielle spørsmål vedrørende integreringstilskudd

Enslige voksne

Med enslige voksne menes personer uten familie som bosettes alene i egen boenhet. Voksne personer som bosettes sammen med andre familiemedlemmer i én og samme boenhet, er ikke å anse som enslige voksne når det gjelder utbetaling av integreringstilskudd. Dette gjelder også enslige voksne søsken som blir bosatt i samme bokollektiv.

Barn født etter mors bosetting

Barn som blir født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune ble fra 2011 omfattet av målgruppen for integreringstilskudd. Ordningen gjelder bare i tilfeller der mor er bosatt med offentlig hjelp etter 1.1.2011, og gjelder ikke familieinnvandrede.

Familieinnvandring

En forutsetning for at familieinnvandrede skal utløse integreringstilskudd er at herboende har flyktningstatus eller opphold på humanitært grunnlag. Ved familieinnvandring må herboende ikke ha lengre botid enn at personen fortsatt omfattes av integreringstilskuddsordningen, vanligvis fem år etter herboendes førstegangs bosetting, for at familieinnvandring skal omfattes av integreringstilskudds-ordningen. Det er søknadstidspunktet for den saken hvor familieinnvandring innvilges som legges til grunn ved beregning av tidsfristen.

Personer som får vedtak om familieinnvandring med en person som har opphold på humanitært grunnlag, utløser integreringstilskudd i tre år. Ordningen med integreringstilskudd i tre år omfatter bare personer som det søkes familieinnvandring for etter at hovedpersonen har fått oppholds- eller arbeidstillatelse på humanitært grunnlag. Regelen har således ikke betydning for situasjoner der familien ankommer landet samtidig, eller i perioden før hovedpersonen har fått innvilget oppholds- eller arbeidstillatelse, og familieinnvandring innvilges samtidig med hovedpersonens oppholds- eller arbeidstillatelse.

Det utbetales ikke integreringstilskudd til kommunen for familieinnvandring hvis herboende er norsk eller nordisk statsborger når det søkes om familieinnvandring, eller hvis herboende er norsk statsborger på vedtakstidspunktet for familieinnvandring.

Det utbetales ikke integreringstilskudd for personer som får vedtak om familieinnvandring med en person som selv kom til Norge på familieinnvandring.

Det utbetales heller ikke integreringstilskudd for familieinnvandring dersom personen har fått en midlertidig oppholdstillatelse som ikke kan fornyes og som ikke gir grunnlag for permanent oppholdstillatelse. Dersom personen senere får en oppholdstillatelse som gir grunnlag for permanent oppholdstillatelse, kan integreringstilskudd utløses.

Integreringstilskudd for barn etter omsorgsovertakelse

Etter vedtak om omsorgsovertakelse med hjemmel i Lov om barneverntjenester § 4-8 annet ledd og tredje ledd og § 4-12, kan barn plasseres i et omsorgstiltak i en annen kommune enn den opprinnelige bostedskommunen. I de tilfellene en annen kommune enn bostedskommunen har omsorgen og bærer utgiftene knyttet til omsorgstiltaket, vil kommunen som har omsorgsansvaret ha krav på integreringstilskuddet.

I slike tilfeller må IMDi informeres om hvilken kommune som har kostnadene, og den automatiske utbetalingen av tilskuddet til bostedskommunen må stoppes. Det skal inngås en skriftlig avtale mellom kommunene hvor det framkommer hvilken kommune som har kostnadene og skal motta tilskuddet. Kommunen som har kostnadene må hvert år søke IMDi om tilskuddet innen utgangen av februar måned, og kopi av avtalen og vedtak om omsorgsovertakelse må legges ved søknaden. Hvis tilskuddene er utbetalt til bostedskommunen, kan kommunen som har omsorgen og kostnadene kreve å få hele tilskuddet overført fra bostedskommunen.

Personer med opphold på grunnlag av mishandling eller tvangsekteskap

Personer som fra og med 1. juli 2011 har fått opphold på grunnlag av mishandling i samlivsforhold eller fordi de ikke kan returnere til hjemlandet på grunn av sosiale eller kulturelle forhold eller fordi de har vært utsatt for tvangsekteskap, vil være omfattet av rett og plikt til introduksjonsprogram, og dermed også utløse integreringstilskudd. Personer som har fått opphold på ovennevnte grunnlag tidligere enn 1.7.2011 vil ikke være omfattet av endringen, og vil ikke utløse integreringstilskudd.

Personer som flytter inn i mottak etter å ha vært bosatt i en kommune

Dersom en person flytter inn i mottak igjen etter å ha vært bosatt i en kommune, stanses integreringstilskuddet fra og med kvartalet etter at han flyttet inn i mottak. Dersom personen bosettes på nytt, vil tilskuddsordningen igjen bli gjort gjeldende. Tilskuddet blir reaktivert fra der det ble stoppet, og gjeldende beløp for året blir utbetalt. Hovedprinsippet er at det blir utbetalt integreringstilskudd for den tiden personen reelt er bosatt, men ikke for mer enn totalt 5 år.

Tilskudd ved dødsfall

Dersom en person som utløser integreringstilskudd dør utbetales tilskudd til kommunen til og med påfølgende termin, deretter stoppes utbetalingen.

14. Viktige datoer i 2015

16. mars: 1. terminutbetaling av 1/4 av integreringstilskudd År 2-5 for årgangene 2011 (År-5), 2012 (År-4), 2013 (År-3) og 2014(År-2)
17. juni: 2. terminutbetaling integreringstilskudd
15. sept.: 3. terminutbetaling integreringstilskudd
26. nov.: 4. terminutbetaling integreringstilskudd

Med hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Geir Barvik
direktør

Ragnhild Dugstad
forvaltningsdirektør

Vedlegg 1: År-1 krav (2 sider)
Vedlegg 2: Korrigeringskrav år 2-5 (3 sider)